

بانوی پیشگو

مارگارت اتوود

ترجمه سهیل سمی

انتشارات ققنوس

تهران، ۱۳۹۷

۱

نقشهٔ مرگم را با دقت طراحی کردم؛ بر عکس زندگی‌ام، که به رغم تمام تلاش‌هایم برای مهار کردنش، مثل ولگردها از این شاخ به آن شاخ می‌پرید. زندگی‌ام میل به ولو شدن داشت، نرم و آبکی شدن، حرکت نقش‌های طوماری و رسه‌مانند، مثل قاب آینه‌های باروک، نتیجهٔ پیگیری یک خط بدون کمترین مقاومت. حالا بالعکس، می‌خواستم مرگم تمیز و ساده، حساب شده و حتی کمی خشونت‌آمیز باشد، مثل یک کلیسای کوآکر یا یک دست لباس مشکی ساده با یک رشته مروارید که وقتی پانزده ساله بودم، مجله‌های مُد در مورداشان خیلی جار و جنجال می‌کردند. نه شیپوری، نه بلندگری، نه پولکی و نه نکتهٔ مبهمنی. قلق کار این بود که بدون هیچ رد و تشنائی ناپدید شوم، و پشت سرم فقط سایهٔ یک جسد باقی بگذارم، سایه‌ای که همه به استیاه آن را به حساب واقعیتی قطعی و بی‌چند و چون بگذارند. اولش فکر کردم از پیش برآمده‌ام.

روز بعد از رسیدن به ترمتو، بیرون، روی بالکن نشسته بودم. می‌خواستم آفتاب به پوستم بخورد، در ذهن خودم را در کسوت بانویی باشکوه از اهالی

را در حالی در ذهن مجسم کردم که دوباره پی من می‌آمد، در حال عبور از آن جاده پیچ در پیچ بر روی تپه، با آن فیات کرایه‌ای که ایراد داشت؛ بعداً در مورد این ایراد برايم توضیح می‌داد. ماشین را پارک می‌کرد، تا حد امکان نزدیک به دیوار. قبل از پیاده شدن، در آینه ماشین نگاهی به صورتش می‌انداخت و دستی به سر و رویش می‌کشید: هیچ وقت دوست نداشت احمق به نظر برسد، و هیچ وقت هم مطمئن نبود که خلاصه احمق به نظر خواهد رسید یا نه. خم و از ماشین پیاده می‌شد، بعد در ماشین را قفل می‌کرد تا چمدان کوچکش را نذزندن، و کلیدها را هم در جیب داخلی ژاکتش می‌گذاشت، نگاهی به چپ و راست می‌انداخت، سرش را با حرکتی عجیب پایین می‌آورد، مثل کسی که انگار سنگی حواله سرش کرده بودند، یا کسی که از درگاهی کوتاه می‌گذشت، و بعد سرک می‌کشید و به پشت در زنگزده نگاهی می‌انداخت و با احتیاط در جاده به راه می‌افتد. معمولاً در مرزهای یمن‌المملکی جلوش را می‌گرفتند. دلیلش این بود که خیلی مرموز به نظر می‌رسید؛ مرموز، اما معقول، مثل جاسوس‌ها.

با دیدن آرتور دیلاق که به سمت من پایین می‌آمد، نامطمئن، با صورتی ستگی، به قصد نجات من، با آن کفش‌های تنگ، بی‌آنکه مطمئن باشد من واقعاً آنجا هستم یا نه، شروع کردم فریاد زدن. چشم‌هایم را بستم: آن جا در پیش رویم، در آن سوی پهنه‌گسترده و عظیم و آبی‌رنگی که من آن را به اسم **قینوس** اطلس می‌شناسم، تمام کسانی که ترکشان کرده بودم، به زندگی‌شان **آدامه** می‌دادند. مسلماً در ساحل؛ خیلی از فیلم‌های فلینی را دیده بودم. باد به **موهایشان** موج می‌انداخت و آشفته‌شان می‌کرد، لبخند می‌زدند و برايم دست تکان می‌دادند و صدایم می‌زدند، هرچند من صدایشان را نمی‌شنیدم. آرتور از همه نزدیک تر بود؛ پشت سرش هم خارپشت سلطنتی، یا همان چاک **جعوثر**، با آن شنل بلند و خودنمایانه‌اش؛ بعد هم سَم و مارلین و دیگران. لیدا **اُسپرات** پرپرزنان و با ارتعاش، مثل یک شَمَد به یک سو رفت، و من آرنج

منطقه مدیترانه می‌دیدم، با پوستی مسی‌رنگ، با گام‌های بلند، لب‌های خندان و دندان‌های سفید، رو به دریا با رنگ سبز مایل به آبی‌اش، سرانجام فارغ و رها، با گذشته‌ای که عاقبت دور انداخته و فراموش شده؛ اما بعد یادم افتاد که محلول ضدآفات ندارم (مارک مگزیوم پروتکشن؛ بدون آن، پوست صورتم می‌سوزد و پرازک و مک می‌شود)، به همین دلیل، دور گردن و صورتم را با حولة صاحبخانه پوشاندم؛ بالکن از جاده دید نداشت.

همیشه به بالکن علاقه داشتم. احساس می‌کردم که اگر بتوانم به قدر کافی روی بالکن بایستم، یعنی روی بالکن مناسب، با پیراهن زنانه سفید و بلندی که دنباله‌اش پی‌ام کشیده شود، و ترجیحاً در تربیع اول ماه، آن وقت اتفاقی رخ خواهد داد: نوای موسیقی به گوش خواهد رسید، آن زیر به تدریج پیکری شکل خواهد گرفت، تیره و پریچ و خم، و وقتی من با وحشت و امید و لطافت، به نرده آهنی و نقشدار ایوان تکیه خواهم داد و خواهم لرزید، به سمت من بالا خواهد آمد. اما این یکی بالکن چندان رماتیکی نبود. نرده‌ای هندسی شکل داشت، شبیه نرده خانه‌های مردم طبقه متوسط در دهه پنجاه، و کف ایوان هم سیمانی بود و به تدریج داشت ساییده و فرسوده می‌شد. از آن بالکن‌ها نبود که مردی زیرش بایستد و با آرزو و حسرت عود بنوازد، یا با گل رزی لای دندان‌ها، یا حتی دشنه‌ای در آستین، به‌زحمت از آن بالا بیاید. به علاوه، این ایوان فقط حدود یک متر و نیم از سطح زمین فاصله داشت. مهمانان مرموزی که ممکن بود به دیدنم بیایند، به احتمال زیاد از مسیر ناهمواری که از خیابان بالایی به ساختمان می‌رسید می‌گذشتند، با گام‌هایی که روی خل و خاکستر قرچ قرچ صدا می‌داد، ورزها یا چاقوهایی که فقط در ذهنشان وجود داشت.

فکر می‌کردم، در هر حال، این شیوه ورود آرتور خواهد بود؛ او صدای قرچ قرچ پاهایش را روی جاده، بر بالا آمدن از ساختمان ترجیح می‌داد. ای کاش می‌شد به حال و هوای گذشته‌ها برگردیم، به دوران قبل از تغییر او... او